

СИЛАБУС SYLLABUS	МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ	
	INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ОК 30	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший)	
	bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	29	Міжнародні відносини International relations
Спеціальність Field of Study	292	Міжнародні економічні відносини International Economic Relations
Освітня програма Degree Programme	Міжнародний бізнес	
	International Business	

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни **«Міжнародні економічні відносини»** для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Рівне. НУВГП. 2025. 15 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/30671/>

Розробник силабусу: *Венцурик Аліса Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол №2 від "12" вересня 2025 року

Завідувач кафедри: *Кушнір Н.Б., кандидат економічних наук, професор.*

Керівник (гарант) ОП: *Красовська Ю.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 2 від "08" жовтня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., доктор економічних наук, професор.*

Попередня версія силабусу: 06-01-023S

© НУВГП, 2025

ПРОГРАМА ОК «Міжнародні економічні відносини»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Міжнародний бізнес</i>
Спеціальність	<i>292 «Міжнародні економічні відносини»</i>
Рік навчання, семестр	<i>2-й рік, 3-4 семестри</i>
Кількість кредитів	<i>9 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>52 годин</i>
Практичні заняття:	<i>48 годин</i>
Самостійна робота:	<i>170 годин</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік/екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	Венцурик Аліса Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу
	
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1583-664X
Як комунікувати	a.m.ventsuryk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Навчальна дисципліна “Міжнародні економічні відносини” дозволяє вивчити економіку сучасного взаємозалежного світу. Вона заснована на теорії ринкової економіки, розвиває її та є об'єднуючою ланкою курсів Мікроекономіки та Макроекономіки з прикладними економічними дисциплінами Міжнародна інтеграція, Міжнародна торгівля, Міжнародний бізнес, Міжнародна інтеграція, Транснаціоналізація світової економіки, Міжнародна логістика. Структура навчальної дисципліни дозволяє послідовно розглянути основні закономірності функціонування міжнародних економічних відносин.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі міжнародних економічних відносин. Вивчення форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1386>

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1420>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Вивченню даної дисципліни передують дисципліни бакалаврського рівня: Мікроекономіка, Макроекономіка, Вступ до фаху та академічна доброчесність

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Структура та зміст освітнього компонента

Зазначено нижче в таблиці

Форми та методи навчання

Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, міні-лекції, дискусії, аналітичні доповіді, розрахункові вправи, ситуаційні дослідження, кейс-аналіз, економічні есе та інші.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань навчальної дисципліни здобувачам потрібно вчасно виконати індивідуальне навчально-дослідне завдання, вчасно здати модульні контролі знань. Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань здобувачів шляхом захисту звіту з ІНДЗ.

Також, здобувач під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань на практичних заняттях, здобувач отримує такі **обов'язкові** бали:

- 50 балів за активність на практичних заняттях (включно з щотижневим тестуванням);

- 10 балів за ІНДЗ.

- 20 балів – модуль 1;

- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Здобувачі можуть отримати **додаткові** бали за: виступ з доповіддю на студентській науковій конференції; участь у науковому конкурсі; публікацію тез доповіді; публікацію наукової статті.

Додаткові бали здобувачам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 33 запитання різної складності: рівень 1 – 28 запитань по 0,5 бали (14 балів), рівень 2 – 4 запитання по 1 балу (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 2 бали (2 бали). Усього – 20 балів.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / Ю. Г. Козак, М. А. Заєць, Н. В. Притула та інші. – Одеса: «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
2. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.
3. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. д. е. н., професора А. І. Крисоватого, д.е.н., професора Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 660 с.
4. Світове господарство і міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс] : навчальний посібник / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т. В. Шталь. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 239 с.

Допоміжна

5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської /Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.
6. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С.В. Сіденко, О.М. Іваницька, О.В. Кузнецов [та ін.]. – К.: НАУ, 2015 – 468 с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
8. Міжнародна економіка: підруч./за ред. Герасимчука, С. В. Войтка. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. – 532 с.
9. Гуткевич С.О. Міжнародна економіка: підруч. – Вид-во «Діса Плюс», 2021. – 428 с.
10. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / А.І. Боярчук, Р.П. Огородник, І.А. Плющик, Н.М. Антофій, Н.Є. Федорова – Херсон, ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», – 2018. – 374 с.
11. Білоцерківець В.В. Сучасна міжнародна економіка : підруч. -Дніпро, 2019.-386 с.
12. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. — К. : КНЕУ, 2014. — 762, [2] с.
13. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка : підручник. — 3-є вид., переробл. і доповн. — Харків : Діса-Плюс, 2021. — 428 с.
14. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. - 324 с.
15. Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс : навч. посібник. Ч. 2, т. 1 / І. М. Посохов [та ін.] ; ред. кол.: І. М. Посохов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Іванченко І. С., 2019. – 762 с.
16. Кібік О.М., Нестерова К.С., Хаймінова Ю.В. Міжнародна економіка: навч.- метод. посібн. Одеса, 2020. - 85 с.
17. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2015. – 305 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Офіційна Інтернет-сторінка Верховної Ради України <http://www.portal.rada.gov.ua>
2. Офіційна Інтернет-сторінка Кабінету міністрів України // <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства економіки України // <http://www.me.gov.ua>
4. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства фінансів України // <http://www.minfin.gov.ua>
5. Офіційна Інтернет-сторінка Національного банку України <http://www.bank.gov.ua>
6. Офіційна Інтернет-сторінка Державного комітету статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Офіційна Інтернет-сторінка Програми розвитку ООН <http://www.undp.org>
8. Офіційна Інтернет-сторінка Міжнародного валютного фонду <http://www.imf.org>
9. Офіційна Інтернет-сторінка Світової організації торгівлі <http://www.wto.org>
10. Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі. URL: <https://www.osce.org>
11. Офіційний сайт ООН. URL: www.un.org
12. Офіційний сайт Групи Світового банку/ URL: www.worldbank.gov.ua
13. Офіційний сайт ЄС. URL: www.e.u.org
14. Департамент ООН з економічних і соціальних питань. URL: <https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates19.asp>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики навчальної дисципліни, участі в науково-практичних конференціях економічного спрямування.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ		
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)		
Формування компетентностей із дисципліни «Міжнародні економічні відносини» сприяє набуттю таких соціальних навичок, як системне і аналітичне мислення, навички комунікації та робота в команді, управління проектами, знання іноземної мови, лідерство, адаптивність і крос-функціональність, креативність, опанування мистецтва публічних виступів.		
Дедлайни та перескладання		
Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/ . Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.		
Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdiili/navch-nauk-tsentr-nezalezchnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti .		
Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/		
Неформальна та інформальна освіта (за потреби)		
Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita .		
Здобувачі можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.		
Правила академічної доброчесності		
За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, здобувач <u>позбавляється подальшого права</u> здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.		
За списування під час виконання окремих завдань, здобувачу <u>знижується оцінка</u> у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.		
– Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnisti		
Вимоги до відвідування		
Здобувачу не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.		
Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/		
При об'єктивних причинах пропуску занять, здобувачі можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1386 https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1420		
Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.		

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 52 год	Практичні заняття 48 год	Самостійна робота 170 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН16		
Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками		

Види навчальної роботи здобувача (що здобувачі повинні виконати)	Опрацювання наукових статей, монографій, звітів міжнародних організацій (ООН, СОТ, МВФ, Світовий банк). Підготовка аналітичних оглядів і доповідей про сучасні тенденції розвитку світового господарства. - Виконання міждисциплінарних проєктів із залученням політичного, правового, природничого аспектів. - Підготовка рефератів, есе, презентацій на теми взаємозв'язку економіки та політики. Участь у семінарах, круглих столах, дебатах. Аналіз практичних кейсів із впливу політичних і правових чинників на економічні процеси. Виконання індивідуальних завдань із порівняльного аналізу країн або регіонів.
Методи та технології навчання	Лекції, мультимедійні презентації, тренінги, дискусії, ситуаційні завдання, робота у фокус-групах, кейс-стаді, аналітичне і критичне мислення, дискусії, групова робота, мозковий штурм.
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, міжнародні звіти, бази даних міжнародної статистики (UNCTAD, IMF Data, World Bank), електронні бібліотеки та ресурси (OECD Library, ScienceDirect), мультимедійні презентації, інтерактивні карти, платформи дистанційного навчання (Moodle).
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН19 <i>Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин</i>	
Види навчальної роботи здобувача (що здобувачі повинні виконати)	Опрацювання законодавчих та нормативних актів України у сфері ЗЕД. Аналіз міжнародних договорів, угод, конвенцій, стандартів. Підготовка аналітичних довідок і звітів щодо регулювання міжнародних економічних відносин. Самостійне опрацювання довідкових матеріалів, стандартів ISO, угод СОТ тощо.
Методи та технології навчання	Лекції, мультимедійні презентації, тренінги, дискусії, ситуаційні завдання, кейс-метод, робота у фокус-групах
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, міжнародні звіти, міжнародні договори, стандарти ISO бази даних міжнародної статистики (UNCTAD, IMF Data, World Bank, WTO), електронні бібліотеки та ресурси (OECD Library, ScienceDirect), мультимедійні презентації, інтерактивні карти, платформи дистанційного навчання (Moodle).
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН22 <i>Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</i>	
Види навчальної роботи здобувача (що здобувачі повинні виконати)	Виконання розрахунково-аналітичних завдань з оцінки ефективності зовнішньоекономічних операцій. Розробка бізнес-планів, стратегій виходу підприємств на зовнішні ринки. Підготовка групових проєктів з розвитку зовнішньоекономічної діяльності України. Аналіз показників міжнародної торгівлі, інвестицій, платіжного балансу. Проведення SWOT-, PEST- та GAP-аналізів підприємств і ринків. Розв'язання практичних кейсів щодо оптимізації експортно-імпортних операцій. Моделювання зовнішньоекономічних процесів із використанням статистичних даних. Підготовка аналітичних звітів і рекомендацій щодо розвитку ЗЕД.
Методи та технології навчання	Лекції, мультимедійні презентації, тренінги, дискусії, ситуаційні завдання, кейси, робота у фокус-групах

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЇ / ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

Теоретичні засади та форми розвитку економічної діяльності у міжнародній економіці

Тема 1. Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин

Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 14
Опис теми	Сутність міжнародних економічних відносин. Етапи становлення міжнародних економічних відносин. Рівні МЄВ. Предмет, об'єкт, суб'єкти міжнародних економічних відносин. Форми прояву МЄВ. Методологія досліджень та функції міжнародних економічних відносин	

Тема 2. Національні економіки у сучасному світовому господарстві

Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11
Опис теми	Закономірності функціонування національних економік у системі світового господарства, рівень їхньої відкритості та взаємозалежності. Показники зовнішньоекономічної активності, сучасні тенденції глобального розвитку та класифікація країн за рівнем економічного розвитку. Місце України в сучасній світовій економіці та виклики її інтеграції у міжнародні ринки.	

Тема 3. Міжнародна економічна система

Результати навчання РН 16	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11
Опис теми	Структура та закономірності функціонування міжнародної економічної системи як сукупності економічних відносин, інститутів і механізмів взаємодії національних економік. Розглядаються рівні міжнародного економічного середовища (мега-, макро-, мезо-, мікрорівень), сучасні тенденції глобалізації, регіоналізації, технологічних і екологічних трансформацій. Місце України у світовій економіці.	

Тема 4. Міжнародна виробнича інфраструктура та її підсистеми

Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 4, 7, 9, 10
Опис теми	Сутність, структура та роль міжнародної виробничої інфраструктури у світовому господарстві. Основні підсистеми виробничої інфраструктури — транспортна, енергетична, комунікаційна та логістична — як базові елементи забезпечення глобальних виробничих процесів. Сучасні тенденції розвитку інфраструктури 4.0, цифрової та «зеленої» інфраструктури. Особливості інтеграції України у міжнародні інфраструктурні мережі.	

Тема 5. Міжнародний поділ праці та його форми

Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 10, 14
Опис теми	Сутність, чинники та форми міжнародного поділу праці як основи функціонування світового господарства. Сучасні прояви міжнародної спеціалізації та кооперації виробництва, включно з глобальними ланцюгами доданої вартості, офшорингом, аутсорсингом, nearshoring і friendsourcing. Участь України у міжнародному поділі праці, її місце у сучасних глобальних економічних процесах і можливості інтеграції у високотехнологічні виробничі мережі.	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**Міжнародна мікроекономіка: рух товарів****Тема 6. Класичні теорії міжнародної торгівлі**

Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 5, 7, 9, 10
Опис теми	Основні етапи становлення класичних теорій міжнародної торгівлі — від меркантилізму до концепцій абсолютних і порівняльних переваг А. Сміта та Д. Рікардо. Модель Хекшера–Оліна. Економічні закономірності формування міжнародної спеціалізації, вигоди від зовнішньої торгівлі та вплив забезпеченості факторами виробництва на структуру експорту й імпорту країн.	

Тема 7. Неокласичні та новітні теорії міжнародної торгівлі

Результати навчання РН 16	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 0	Література: 1, 2, 5, 7, 8, 9, 13
Опис теми	Еволюція теоретичних підходів пояснення міжнародної торгівлі від неокласичних до сучасних моделей. Теорії загальної рівноваги, співвідношення факторів виробництва (Хекшера–Оліна), парадокс Леонтьєва, теорія життєвого циклу продукту, ефект масштабу, модель внутрішньогалузевої торгівлі, концепції технологічного розриву та конкурентних переваг М. Портера. Аналіз впливу інновацій, людського капіталу та кластеризації на формування сучасних торговельних переваг країн.	

Тема 8. Міжнародна торговельна політика: тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі

Результати навчання РН 19, РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 10
Сутність і форми реалізації міжнародної торговельної політики, співвідношення між свободою торгівлі та протекціонізмом. Економічні наслідки застосування митних тарифів. Види мит, їхні функції та сучасні тенденції у світовій тарифній політиці, зокрема прояви «інтелектуального» протекціонізму та роль митного регулювання у забезпеченні економічної безпеки та інтеграції України у глобальні торговельні процеси.		

Тема 9. Міжнародна торговельна політика: нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі

Результати навчання РН 19 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 10, 14
Сутність, види та роль нетарифних методів регулювання зовнішньої торгівлі у сучасній міжнародній економіці. Кількісні, приховані та фінансові інструменти торговельної політики, такі як квотування, ліцензування, технічні бар'єри, субсидії, експортне кредитування та демпінг. Сучасні прояви прихованого протекціонізму й механізми їхнього впливу на міжнародну конкурентоспроможність країн. Особливості застосування нетарифних заходів у торговельній політиці України.		

Тема 10. Міжнародна торгівля товарами і послугами

Результати навчання РН 16, РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 15
Сутність, структура та сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі товарами і послугами. Показники обсягів, динаміки та географічної структури світової торгівлі. Форми організації торговельних операцій. Роль ГАТТ/СОТ у лібералізації торгівлі. Вплив цифровізації, “зеленої” трансформації та регіоналізації на формування нової архітектури глобальної торгівлі. Місце України в сучасних світових торговельних процесах.		

Тема 11. Платіжний баланс: інструмент економічного аналізу

Результати навчання РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 10, 12
Сутність, структура та аналітичне значення платіжного балансу як системи обліку зовнішньоекономічних операцій країни. Основні рахунки платіжного балансу — поточний, капітальний і фінансовий, їхній взаємозв'язок і роль у відображенні потоків товарів, послуг, капіталів і трансфертів між країнами. Аналіз історичного розвитку концепції платіжного балансу, стандарті МВФ щодо його складання. Використання цього інструменту для оцінки зовнішньоекономічної позиції держави та ефективності її макроекономічної політики.		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Міжнародна мікроекономіка: рух факторів виробництва

Тема 12. Міжнародний науково-технологічний обмін

Результати навчання РН 16РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13
Сутність, структура та основні форми міжнародного науково-технологічного обміну як ключового чинника розвитку світового господарства. Механізми передачі технологій. Комерційні й некомерційні канали поширення знань. Роль транснаціональних корпорацій, міжнародних організацій та державної політики у регулюванні технологічного обміну. Сучасні тенденції глобального ринку технологій, технологічні стратегії країн світу. Особливості участі України у міжнародному технологічному співробітництві.		

Тема 13. Міжнародний рух робочої сили

Результати навчання РН 16, РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 9, 10, 14
Сутність, причини та форми міжнародної міграції робочої сили як важливої складової світових економічних відносин. Сучасні тенденції міграційних процесів, основні центри тяжіння та експортери робочої сили. Соціально-економічні наслідки трудової міграції для країн-реципієнтів і країн-донорів. Проблеми «відпливу інтелекту», нелегальної міграції та ролі міграційної політики у регулюванні міжнародного ринку праці.		

Тема 14. Міжнародний рух підприємницького капіталу

Результати навчання РН 19, РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 13
Сутність, чинники та основні форми міжнародного руху підприємницького капіталу. Прямі та портфельні інвестиції. Роль транснаціональних корпорацій у розвитку світового виробництва. Механізми здійснення інвестицій через дочірні підприємства, спільні компанії та контрактні форми співробітництва. Аналіз сучасних тенденцій руху капіталу у світовій економіці. Участь України у міжнародних інвестиційних процесах.		

Тема 15. Міжнародний рух позичкового капіталу

Результати навчання РН 19, РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 12
Сутність і роль міжнародного руху позичкового капіталу в сучасній світовій економіці. Основні форми міжнародного кредиту, структура світового фінансового ринку та його вплив на економічний розвиток країн. Економічні наслідки міжнародного кредитування. Проблема зовнішньої заборгованості держав і шляхам її розв'язання, зокрема реструктуризації, конверсії та ролі МВФ у стабілізаційних програмах.		

Тема 16. Міжнародний фінансовий ринок

Результати навчання РН 19, РН 22 Опис теми	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 10, 11, 12, 15
Структура, механізм функціонування та роль світового фінансового ринку в системі міжнародних економічних відносин. Поняття, основні складові та суб'єкти міжнародного фінансового ринку, а також фактори, що зумовлюють його розвиток. Світові фінансові потоки, провідні фінансові центри та офшорні зони, їх роль у глобальному русі капіталів. Основні сегменти та інструменти міжнародного фінансового ринку, що забезпечують ефективне функціонування світової фінансової системи.		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Міжнародна макроекономіка: валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку міжнародної економіки в умовах глобалізації та економічної інтеграції

Тема 17. Міжнародна валютна система та валютна політика

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 10, 12, 15
Опис теми	Сутність, структура та механізми функціонування валютного ринку в системі міжнародних економічних відносин. Основні елементи валютного ринку, його учасники, види валютних операцій і фактори, що впливають на формування валютного курсу. Системи валютних курсів, їх різновиди та механізми регулювання. У Причини коливань валютних курсів, роль валютної політики держави та значення стабільності валютного ринку для розвитку національної економіки й міжнародної торгівлі.	
Тема 18. Макроекономічна політика у відкритій економіці за різних режимів обмінних курсів		
Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 10, 12, 15
Опис теми	Модель Манделла-Флемінга для відкритої економіки малої країни. Побудова кривих IS та LM. Загальна рівновага та антициклічна політика у малій відкритій економіці з фіксованим валютним курсом. Загальна рівновага та антициклічна політика у малій відкритій економіці з плаваючим обмінним курсом. Модель Манделла-Флемінга за змінного рівня цін. Короткострокова модель відкритої економіки великої країни. Глобальні впливи.	
Тема 19. Міжнародна валютно-фінансова система		
Результати навчання РН 16, РН 19	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 0	Література: 1, 2, 3, 7, 10, 12, 15
Опис теми	Сутність, структура та еволюція міжнародної валютно-фінансової системи як складової світового господарства. Етапи формування міжнародної валютно-фінансової системи - від золотого стандарту до сучасної багатовалютної системи. Функції міжнародних фінансових інститутів. Принципи валютного регулювання, валютні курси, механізми міжнародних розрахунків та сучасні тенденції розвитку глобальних фінансових ринків.	
Тема 20. Європейська валютна система: еволюція, інтеграція, виклики		
Результати навчання РН 16, РН 19	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 10, 12
Опис теми	Аналіз економічної природи та етапів розвитку Європейської валютної системи. Передумови та механізми монетарної інтеграції країн Європи, формування Європейського валютного союзу та запровадження євро. Основні інститути та інструменти функціонування європейської валютно-фінансової системи, а також переваги й ризики, пов'язані з участю держав у спільній валютній зоні. Сучасні виклики і перспективи подальшої еволюції монетарної інтеграції в Європі.	
Тема 21. Міжнародні валютно-фінансові інститути		
Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 7, 10, 12, 14
Опис теми	Роль міжнародних валютно-фінансових інститутів у забезпеченні стабільності світової економіки. Основні цілі, структура та функції Міжнародного валютного фонду і Групи Світового банку, а також механізми їх впливу на глобальні фінансові процеси. Аналіз діяльності регіональних валютно-фінансових організацій, їх взаємодія з глобальними структурами та роль у підтримці економічного розвитку країн. Співпраця МВФ з Україною, її особливостям, досягненням і перспективам подальшої взаємодії.	
Тема 22. Міжнародна економічна інтеграція		
Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 14
Опис теми	Сутність, передумови та основні цілі міжнародної економічної інтеграції як одного з ключових процесів сучасної світової економіки. Форми інтеграції — від зони вільної торгівлі до економічного та валютного союзу — їх характерні риси, механізми функціонування та вплив на розвиток національних економік. Аналіз основних інтеграційних об'єднань країн світу, такі як Європейський Союз, НАФТА, МЕРКОСУР, АСЕАН, їх роль у формуванні глобального економічного простору та сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів.	
Тема 23. Європейська економічна інтеграція		
Результати навчання РН 16, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 14
Опис теми	Аналіз сутності, етапів і механізмів формування європейської економічної інтеграції. Основні етапи розвитку Європейського Союзу — від створення Європейського об'єднання вугілля і сталі до формування економічного та валютного союзу. Ключові інститути, інструменти та політики, що забезпечують функціонування єдиного європейського ринку. Економічні ефекти інтеграції. Сучасні виклики для ЄС та перспективи подальшого поглиблення інтеграційних процесів у Європі.	
Тема 24. Глобалізація економічного розвитку: виклики та глобальні проблеми людства		
Результати навчання РН 16	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 14
Опис теми	Аналіз процесів глобалізації та їх впливу на економічний, соціальний і екологічний розвиток людства. Сутність і рушійні сили глобалізації, її етапи та вплив на структуру світового господарства. Глобальним проблемам сучасності. Аналіз ролі міжнародних організацій та міждержавного співробітництва у вирішенні цих проблем. Перспективи глобального розвитку та пошук балансу між економічним зростанням і збереженням планети.	
Тема 25. Міжнародна конкурентоспроможність національної економіки		
Результати навчання РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 14

Опис теми	Сутність та фактори формування міжнародної конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобалізації. Сучасні тенденції розвитку світової конкуренції. Теоретичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності та система її основних показників. Місце України в міжнародних рейтингах конкурентоспроможності та напрями підвищення її ефективності на світовому ринку.	
Тема 26. Україна в системі міжнародних економічних відносин		
Результати навчання РН 16, РН 19, РН 22	Кількість годин: лекції – 2, практ. - 2	Література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 14, 17
Опис теми	Аналізу місця та ролі України в сучасній системі міжнародних економічних відносин. Напрями зовнішньоекономічної діяльності держави, структура її зовнішньої торгівлі, участь у міжнародних організаціях і інтеграційних об'єднаннях. Особливості формування зовнішньоекономічної політики України, її стратегічні партнери та пріоритетні ринки. Виклики і можливості для України в умовах глобалізації та євроінтеграції, а також перспективам зміцнення її позицій у світовій економіці.	

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Аліса ВЕНЦУРИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №105
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100